



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobkyně: **Z. Š.**
bytem XXX

proti

žalované: **Česká advokátní komora**
se sídlem Praha 1, Národní 118/16

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 11. 2024, č. j. 10.04-00078/24-0003,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.
Základ sporu

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalované. Tímto rozhodnutím (usnesením) bylo zastaveno řízení o určení

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu podle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění účinném ke dni rozhodnutí.

2. Důvodem zastavení bylo, že se žádost stala zjevně bezpředmětnou, neboť řízení u Ústavního soudu, pro něž žalobkyně žádala určit advokáta, bylo skončeno – usnesením ze dne 18. 10. 2024, sp. zn. II. ÚS 2788/24, Ústavní soud rozhodl tak, že ústavní stížnost se odmítá.

II.

Obsah žaloby a související vyjádření

3. Žalobkyně tvrdí, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost výroku, neboť z něj není patrné, v jaké věci bylo řízení zastaveno.
4. Dále namítá, že žalovaná nesprávně vyhodnotila důvody pro zastavení řízení, když vycházela z usnesení Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2788/24 ze dne 18. 10. 2024, kterým byla její ústavní stížnost odmítnuta pro vady návrhu, nikoli pro její zjevnou neopodstatněnost. Žalobkyně uvádí, že v době podání žádosti o určení advokáta nebylo řízení před Ústavním soudem pravomocně skončeno, a tudíž nebyl dán důvod pro zastavení řízení před Českou advokátní komorou.
5. Žalobkyně dále namítá, že rozhodnutí žalované je nicotné, neboť zákon o advokacii ve znění účinném od 1. 1. 2024 neobsahuje právní základ pro určení advokáta za úplatu. V této souvislosti odkazuje na judikaturu rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, podle níž je správní akt vydaný bez zákonného podkladu nicotný a soud k jeho nicotnosti přihlíží z úřední povinnosti.
6. V závěru žaloby žalobkyně navrhuje, aby soud rozhodnutí žalované zrušil, vyslovil jeho nicotnost a předložil věc Ústavnímu soudu k posouzení ústavnosti právní úpravy, která podle jejího názoru neumožňuje určení advokáta za úplatu pro osoby, které nemají nárok na bezplatnou právní pomoc. Žalobkyně rovněž požaduje náhradu nákladů řízení.
7. Žalovaná ve svém vyjádření k obsahu žaloby uvádí, že žalobkyně sama v žalobě konstatuje objektivní důvod, pro který bylo řízení o její žádosti zastaveno – totiž že Ústavní soud dne 18. 10. 2024 odmítl její ústavní stížnost vedenou pod sp. zn. II. ÚS 2788/24, a to pro neodstranění vad návrhu, zejména absenci právního zastoupení advokátem.
8. Žalovaná dále uvádí, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a naplňuje všechny zákonné náležitosti – obsahuje výrok, odůvodnění, poučení, označení účastníka i předmětu řízení a je řádně podepsáno. Rozhodnutí bylo vydáno podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, neboť žádost žalobkyně se stala zjevně bezpředmětnou v důsledku skončení řízení před Ústavním soudem.
9. K námitce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaná uvádí, že tato námitka není důvodná, neboť rozhodnutí je srozumitelné a přezkoumatelné. Žalovaná rovněž zdůraznila, že žaloba neobsahuje žádnou další věcnou žalobní námitku, a pokud ano, pak pouze v obecné rovině.
10. Závěrem žalovaná navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
11. V replice žalobkyně argumentuje obdobně jako v žalobě.

III.

Posouzení žaloby

12. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a vycházel přitom ze

skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

13. K nařízenému ústnímu jednání se účastníci řízení po předchozí omluvě (a rovněž ani veřejnost) nedostavili, soud tak v souladu s § 49 odst. 3 s. ř. s. projednal věc v jejich nepřítomnosti a rozsudek vyhlásil vyvěšením zkráceného písemného vyhotovení bez odůvodnění na úřední desce soudu (§ 49 odst. 12 s. ř. s.).
14. Žaloba není důvodná.
15. Před vlastním vypořádáním žalobních námitek se však soud musel zabývat namítanou nepřezkoumatelností napadených rozhodnutí.
16. V logice soudního přezkumu by se měl soud nejprve zabývat také namítanou nicotností a nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. S ohledem na to, že posouzení této námitky závisí na vyřešení meritorních otázek, na tomto místě toliko podotýká, že žádnou z takových vad neshledal, napadené rozhodnutí není nicotné, je založeno na řádném zákonném podkladě a vydal je k tomu příslušný správní orgán.
17. Žalobkyně považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné proto, že ve výroku není uvedeno, v jaké konkrétní věci bylo rozhodnuto. Této námitce soud nepřisvědčil.
18. Podle ustálené judikatury zakládá vnitřní rozpornost výroku nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro jeho nesrozumitelnost. Za nesrozumitelné lze považovat pouze takové rozhodnutí, z jehož výroku nelze vůbec zjistit, jak správní orgán o věci rozhodl, či kdy nelze seznat co je výrok a co odůvodnění, případně též rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem, nebo rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že rozhodnutí nikoho nezavazuje (srov. rozsudek NSS ze 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-78, č. 133/2004 Sb. NSS).
19. Žádnou z těchto vad napadené rozhodnutí netrpí. Výrok rozhodnutí je totiž neoddělitelnou součástí celého napadeného rozhodnutí, a je proto nutné jeho obsah hodnotit v kontextu celého rozhodnutí. Proto postačí, pokud žalovaná v úvodní pasáži odůvodnění napadeného rozhodnutí jednoznačně konkretizovala věc, o níž bylo rozhodnuto. Jednalo se o žádost žalobkyně ze dne 2. 10. 2024, kterou žalobkyně požádala o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplaty k zastoupení v řízení před Ústavním soudem o ústavní stížnosti proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2024, č. j. 6 As 108/2024-29.
20. Není pochyb, že ve spojení s odůvodněním napadeného rozhodnutí je výrok dostatečně určitý. Žalobkyni ani nikomu jinému totiž nemohla vzniknout pochybnost o předmětu řízení. Opačný závěr by byl nepřipustně formalistický.
21. Dále soud shledal, že výrok je přehledně oddělen od jeho odůvodnění a je z něho jasné patrné, jak žalovaná o věci rozhodla a kdo je jeho adresátem. Žalovaná rovněž správně uvedla ustanovení, podle něhož rozhodovala. Žádnou vnitřní rozpornost soud ve výroku napadených rozhodnutí neshledal. Soud uzavírá, že rozhodnutí je přezkoumatelné.
22. Soud k dalším námitkám konstatuje, že předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí České advokátní komory ze dne 6. 11. 2024, č. j. 10.01-000078/24-0003, kterým bylo podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu zastaveno řízení o žádosti žalobkyně o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu podle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii.

23. Podle § 66 odst. 1 písm. g) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, správní orgán řízení zastaví, jestliže se žádost stala zjevně bezpředmětnou. Tento institut slouží k tomu, aby správní orgán nemusel rozhodovat ve věci, jejíž projednání ztratilo smysl.
24. V projednávané věci žalobkyně podala žádost o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu dne 2. 10. 2024, a to za účelem zastoupení v řízení o ústavní stížnosti vedené pod sp. zn. II. ÚS 2788/24. Dne 18. 10. 2024 však Ústavní soud tuto stížnost odmítl pro vady návrhu, zejména absenci právního zastoupení advokátem. Tímto rozhodnutím bylo řízení před Ústavním soudem pravomocně skončeno. Z hlediska účelu žádosti je tedy zřejmé, že právní služba, o jejíž zajištění žalobkyně žádala, již nemohla být poskytnuta, neboť řízení, v němž měla být poskytnuta, již neprobíhalo. Žádost tak pozbyla svého předmětu – nebylo již možné určit advokáta k zastoupení v řízení, které již neexistovalo. Tato situace naplňuje podmínky pro aplikaci § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu.
25. Je přitom nerozhodné, zda Ústavní soud stížnost odmítl pro vady návrhu, nebo pro jiný důvod, neboť v obou případech došlo k pravomocnému skončení řízení. Správní orgán není oprávněn přezkoumávat důvody rozhodnutí Ústavního soudu, nýbrž je vázán jeho právními účinky. Z hlediska principu hospodárnosti a efektivy správního řízení by bylo neúčelné pokračovat v řízení o žádosti, jejíž účel již objektivně nemůže být naplněn. Zastavení řízení v takovém případě není projevem libovůle, ale zákonem předvídaným postupem.
26. Ke zbývajícím částem žaloby soud konstatuje, že není pravda, že dosud nebyla soudy vyřešena otázka, zda se novela zákona o advokacii měla či neměla projevit v § 18 odst. 2 zákona o advokacii za účelem vytvoření právního rámce i pro majetné žadatele. Zdejší soud v mnoha svých rozsudcích potvrdil, že novelizované znění zákona o advokacii výslovně stanoví právní rámec i pro žádosti o určení advokáta pro poskytnutí právní služby za úplatu. Ponechání původního znění § 18 odst. 2 a § 18c odst. 3 zákona o advokacii i po novelizaci podle soudu nepochybně ob stojí. Tato ustanovení nijak nebrání žadatelům domáhat se poskytnutí právní služby, ať již bezplatně, nebo za úplatu. Legislativce tak nemusel tyto podmínky nově přehodnocovat či uvádět do souladu s nálezem Pl. ÚS 44/21. Pokud žalobkyně namítá, že možnost žádat o poskytnutí právní služby za úplatu není výslovně uvedena v § 18 odst. 2 zákona o advokacii, soud na tom nevidí nic nezákonného či snad protiústavního. Právě § 18 odst. 2 písm. b) zákona o advokacii totiž odkazuje na právní služby podle § 18c téhož zákona. Z § 18c odst. 3 je pak zřejmé rozdělení určení advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně a za úplatu. O mezeru v zákoně se zjevně nejedná.
27. Soud dále vycházel z toho, že po nálezu sp. zn. Pl. ÚS 44/21 byla zřejmá potřeba novelizace zákona o advokacii, neboť náleze část ustanovení § 18c odst. 1 zákona o advokacii zrušil s účinností k 31. 12. 2023. Z logiky věci byl zřejmý předmět novelizace, tedy to, že se bude týkat úpravy, která bude reagovat na zmíněný náleze, tj. že zejména umožní určení advokáta k poskytování právních služeb i za úplatu. V tom pak dle soudu přijatá novela souvisí i s konsolidací veřejných rozpočtů, neboť v zákoně o advokacii byly upraveny podmínky jak pro případy, kdy nebude pro právní službu určen advokát na náklady státu (tj. veřejného rozpočtu), tak podmínky, kdy se tak naopak na náklady státu stane. Proto, byť je třeba obecně považovat za nežádoucí, jsou-li jedním zákonem novelizovány zákony, které spolu obsahově bezprostředně nesouvisí (srov. náleze z 31. 8. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 24/07), nejedná se o vadu, která by v tomto případě způsobovala protiústavnost zákona. Soud s ohledem na všechny právě uvedené argumenty neshledal důvod k předložení věci Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy. Ostatně ani sama žalobkyně neuvádí žádné konkrétní a

srozumitelné důvody, proč by znění zákona o advokacii provedené novelou mělo být v rozporu s ústavním pořádkem.

28. Zcela na závěr pak soud uvádí, že napadené rozhodnutí netrpí žádnou z vad, která by mohla způsobovat jeho nicotnost (§ 77 odst. 1 správního řádu). V případě napadeného rozhodnutí totiž existuje zákonný podklad pro jeho vydání, podle kterého žalovaná rozhodla o žádosti žalobkyně o určení advokáta.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

29. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
30. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měla plný úspěch žalovaná, avšak žalované v řízení žádné náklady nad rámec jejích běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. června 2025

Milan Tauber
předseda senátu

z důvodu nepřítomnosti předsedy senátu
podepsal písemné vyhotovení rozhodnutí v souladu
s § 54 odst. 2 věta druhá s. ř. s. člen senátu Vadim Hlavatý v.r.